

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Οκτωβρίου 2017

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 152

ΝΟΜΟΙ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4491

Νομική αναγνώριση της ταυτότητας φύλου - Εθνικός Μηχανισμός Εκπόνησης, Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των Σχεδίων Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α'

Άρθρο 1 Δικαιώματα του προσώπου με βάση την ταυτότητα και τα χαρακτηριστικά φύλου

1. Το πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αναγνώριση της ταυτότητας φύλου του ως στοιχείου της προσωπικότητάς του.
2. Το πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό της προσωπικότητάς του με βάση τα χαρακτηριστικά φύλου του.

Άρθρο 2 Ορισμοί

1. Ως ταυτότητα φύλου νοείται ο εσωτερικός και προσωπικός τρόπος με τον οποίο το ίδιο το πρόσωπο βιώνει το φύλο του, ανεξάρτητα από το φύλο που καταχωρίστηκε κατά τη γέννησή του με βάση τα βιολογικά του χαρακτηριστικά. Η ταυτότητα φύλου περιλαμβάνει την προσωπική αίσθηση του σώματος, καθώς και την κοινωνική και εξωτερική έκφραση του φύλου, τα οποία αντιστοιχούν στη βούληση του προσώπου. Η προσωπική αίσθηση του σώματος μπορεί να συνδέεται και με αλλαγές που οφείλονται σε ιατρική αγωγή ή άλλες ιατρικές επεμβάσεις που επιλέχθηκαν ελεύθερα.

2. Ως χαρακτηριστικά φύλου νοούνται τα χρωμοσωμικά, γονιδιακά και ανατομικά χαρακτηριστικά του προσώπου, τα οποία συμπεριλαμβάνουν πρωτογενή χαρακτηριστικά, όπως τα αναπαραγωγικά όργανα, και δευτερογενή χαρακτηριστικά, όπως η μυϊκή μάζα, η ανάπτυξη μαστών ή τριχοφυΐας.

Άρθρο 3 Διόρθωση του καταχωρισμένου φύλου - Προϋποθέσεις

1. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ ταυτότητας φύλου και καταχωρισμένου φύλου το πρόσωπο μπορεί να ζητήσει τη διόρθωση του καταχωρισμένου φύλου του, ώστε αυτό να αντιστοιχεί στη βούληση, στην προσωπική αίσθηση του σώματος και στην εξωτερική του εικόνα.

2. Για τη διόρθωση του καταχωρισμένου φύλου απαιτείται πλήρης δικαιοπρακτική ικανότητα, με εξαίρεση τους ανήλικους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο έβδομο (17ο) έτος της ηλικίας τους, εφόσον υπάρχει ρητή συναίνεση των ασκούντων τη γονική τους μέριμνα και τους ανήλικους που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας τους, εφόσον υπάρχει επιπλέον θετική γνωμάτευση διεπιστημονικής Επιτροπής που συστήνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Υγείας για δύο (2) έτη, στην οποία μετέχουν: α) ένας παιδοψυχίατρος, β) ένας ψυχίατρος, γ) ένας ενδοκρινολόγος, δ) ένας παιδοχειρουργός, ε) ένας ψυχολόγος, στ) ένας κοινωνικός λειτουργός και ζ) ένας παιδίατρος, ως Πρόεδρος, άπαντες με εξειδίκευση στο συγκεκριμένο ζήτημα.

3. Προϋπόθεση για τη διόρθωση του καταχωρισμένου φύλου είναι το πρόσωπο που αιτείται τη διόρθωση να μην είναι έγγαμο.

4. Για τη διόρθωση του καταχωρισμένου φύλου δεν απαιτείται να βεβαιώνεται ότι το πρόσωπο έχει υποβληθεί σε οποιαδήποτε προηγούμενη ιατρική επέμβαση. Δεν απαιτείται επίσης η οποιαδήποτε προηγούμενη εξέταση ή ιατρική αγωγή που σχετίζεται με τη σωματική ή ψυχική του υγεία.

Άρθρο 4 Διαδικασία

1. Η διόρθωση του καταχωρισμένου φύλου γίνεται με δικαστική απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 782 ΚΠολΔ. Στην αίτηση δηλώνονται το επιθυμητό φύλο, το κύριο όνομα που επιλέγεται και το προσαρμοσμένο σχετικά επώνυμο. Στην αίτηση επισυνάπτεται αντίγραφο της ληξιαρχικής πράξης γέννησης του προσώπου.

2. Για τη διόρθωση του καταχωρισμένου φύλου απαιτείται αυτοπρόσωπη δήλωση ενώπιον του δικαστηρίου. Η δήλωση γίνεται σε ιδιαίτερο γραφείο χωρίς δημοσιότητα.

κα, όπως αντικαθίσταται με το παρόν, εφαρμόζεται και επί αιτήσεων που έχουν κατατεθεί από 19 Αυγούστου 2015.»

Άρθρο 16

Απόδοση πόρων του κλάδου ΛΑΕΚ

1. Η παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 2434/1996 (Α' 188), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Από τον κλάδο ΛΑΕΚ του ΕΛΕΚΠ αποδίδεται πόρος στο Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, στον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), καθώς και στα ινστιτούτα και τα εκπαιδευτικά κέντρα, τα οποία έχουν ιδρυθεί ή θα ιδρυθούν με τη συμμετοχή της ΓΣΕΕ, του ΣΕΒ, της ΓΣΕΒΕΕ, της ΕΣΕΕ, του ΣΕΤΕ. Για τους ανωτέρω φορείς, εκτός του ΕΟΠΠΕΠ, η απόδοση του πόρου από τον κλάδο ΛΑΕΚ μπορεί να ανέρχεται μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του συνόλου των ετήσιων εισφορών που εισπράττονται από τον ΕΦΚΑ για λογαριασμό του κλάδου ΛΑΕΚ, ανεξαρτήτως του βαθμού απόδοσης αυτών στον ΟΑΕΔ. Για τον ΕΟΠΠΕΠ η απόδοση του πόρου ανέρχεται στο οκτώ τοις εκατό (8%) επί του εισπραττόμενου από τους λοιπούς φορείς ποσοστού, κατά τα ανωτέρω. Με σκοπό την ολοσχερή εξόφληση εκτάκτων αποδόσεων που έλαβαν χώρα κατόπιν υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 2639/1998 (Α' 295), σε φορείς της παρούσας παραγράφου, παρακρατείται κατ' έτος ποσό ίσο με το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της συνολικής ετήσιας απόδοσης πόρου που αυτοί λαμβάνουν κατά περίπτωση. Το υπόλοιπο δικαιούμενο ποσό της ετήσιας απόδοσης πόρου του έτους 2016 αφαιρείται από το συνολικό ποσό οφειλής του κάθε φορέα. Η ως άνω απόδοση πόρου δεν συνιστά επιχορήγηση ή χρηματοδότηση, κατά το άρθρο 41 του ν. 4129/2013 (Α' 52), το άρθρο 10B του ν. 3861/2010 (Α' 112) και την παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2731/1999 (Α' 138), όπως ισχύουν.»

2. Η περίπτωση δ' της παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α' 88) αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Οι δαπάνες των κλάδων «Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση» (ΛΑΕΚ) και «Λογαριασμός Κοινωνικής Πολιτικής» βαρύνουν, για την κάλυψή τους, τους διαχρονικά αποδιδόμενους πόρους στον ΟΑΕΔ και καταβάλλονται από τα σχετικά ταμειακά διαθέσιμα, ανεξαρτήτως εάν έχει μεταφερθεί από τον ΕΦΚΑ, κατά το έτος απόδοσης του πόρου, το ποσό που αντιστοιχεί στις εν λόγω ενιαίες δαπάνες. Οι ως άνω δαπάνες αποτελούν απόδοση πόρου και δεν συνιστούν επιχορήγηση ή χρηματοδότηση, κατά το άρθρο 41 του ν. 4129/2013 (Α' 52), το άρθρο 10B του ν. 3861/2010 (Α' 112) και την παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2731/1999 (Α' 138), όπως ισχύουν.»

3. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από 1.1.2017.

Άρθρο 17

Τροποποίηση του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997

1. Στο τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 (Α' 179), όπως

ισχύει μετά την τροποποίησή του από την παρ.1 του άρθρου 103 του ν. 4485/2017 (Α' 114), η φράση «έως τις 30.9.2017» αντικαθίσταται από τη φράση «έως τις 31.10.2017».

2. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 5 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από την παρ. 2 του άρθρου 103 του ν. 4485/2017, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν από την 1η Νοεμβρίου 2017.»

Άρθρο 18

Τροποποίηση του άρθρου 70 του ν. 4446/2016

Στην παρ. 1 του άρθρου 70 του ν. 4446/2016 (Α' 240), μετά το πρώτο εδάφιο αυτής προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Τα χρηματικά έπαθλα δεν κατάσχονται, δεν υπόκεινται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές του δικαιούχου προς το Ελληνικό Δημόσιο.»

Άρθρο 19

Αύξηση θέσεων επιστημονικού προσωπικού του Ψυχιατρείου Κρατούμενων Κορυδαλλού και λοιπών καταστημάτων κράτησης

Οι θέσεις προσωπικού των καταστημάτων κράτησης, οι οποίες προβλέπονται στο π.δ. 96/2017 (Α' 136) και στο άρθρο 16 του ν. 4322/2015 (Α' 42), αυξάνονται ως εξής:

1. Του κλάδου ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Ψυχιάτρων κατά επτά (7) και ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παθολόγων κατά δύο (2).

2. Του κλάδου ΠΕ Φαρμακοποιών κατά μία (1).

3. Του κλάδου ΠΕ Ψυχολόγων κατά δύο (2).

4. Του κλάδου ΠΕ Νοσηλευτικής κατά δύο (2).

5. Του κλάδου ΤΕ Υγείας Πρόνοιας ειδικότητας Νοσηλευτικής κατά δέκα (10).

6. Του κλάδου ΤΕ Εργοθεραπείας κατά δύο (2).

7. Του κλάδου ΔΕ Βοηθών Νοσηλευτικής κατά οκτώ (8).

8. Του κλάδου ΥΕ Βοηθητικού Υγειονομικού Προσωπικού κατά έξι (6).

9. Του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων κατά επτά (7).

10. Του κλάδου ΠΕ Γεωπονίας κατά πέντε (5).

11. Του κλάδου ΤΕ Τεχνολογίας-Γεωπονίας κατά έξι (6).

12. Του κλάδου ΤΕ Βρεφονηπιοκόμων κατά μία (1).

Άρθρο 20

Το άρθρο 174 του ν. 4412/2016 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας, που προσβάλλουν για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, χωρεί ένσταση. Η ένσταση απευθύνεται στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών ή στο κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο, και ασκείται με επίδοση σε αυτούς με δικαστικό επιμελητή μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης, εκτός αν σε ειδικές περιπτώσεις ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα τίτλο Ι, κοινοποιείται δε εντός της ανω-

Άρθρο 31

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2017

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Οικονομίας
και Ανάπτυξης

ΔΗΜΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ψηφιακής Πολιτικής,
Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Παιδείας, Έρευνας
και Θρησκευμάτων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Αναπληρώτρια Υπουργός
Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Υφυπουργός Εργασίας,
Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας
και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οικονομικών

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Αναπληρωτής
Υπουργός Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Υφυπουργός
Οικονομικών

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

Υγείας

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Διοικητικής
Ανασυγκρότησης

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

Πολιτισμού
και Αθλητισμού

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Υποδομών
και Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Μεταναστευτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΑΛΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2017

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ